

Tuntuu järkevältä: Yritysjohtajan järki- ja tunneperäiset haasteet siirtymässä biotalouteen

Suomen kansallisen biotalousstrategian tavoitteena on luoda talouskasvua ja uusia työpaikkoja biotalouteen liittyvän liiketoiminnan avulla. Yritysten siirtyä biotalouteen vaatii teknologisen osaamisen ja innovointihalukkuuden lisäksi kykyä tunnistaa uusia liiketoimintamahdollisuuksia biotalouden piiristä. Tämän lisäksi tarvitaan rohkeutta tarttua ja investoida näihin uusiin mahdollisuuksiin.

Edellä mainittujen valmiuksien lisäksi uuteen teknologiaan tai raaka-aineeseen siirtyminen vaatii epävarmuuden sietokykyä sekä henkistä valmiutta mahdolliseen epäonnistumiseen. Tämän vuoksi päätös siirtymisestä biotalouteen sisältää sekä järki- että tunneperäisiä argumentteja. Tämän projektin tavoitteena on näiden argumenttien ymmärtäminen.

Järkiperäiset kustannus- ja kannattavuustekijät nähdään usein keskeisinä vaikuttimina yritysten päätöksenteolle. Yritysjohto pyrkii tekemään ainakin omasta mielestään järkeviä päätöksiä turvatakseen yrityksen menestymisen ja jatkuvuuden. Tutkimuksessa käsitellään paljon myös epävarmuuden järkeistämistä erilaisten työkalujen avulla.

Toisaalta tutkimustulokset osoittavat, että päätöksentekijät nojaavat paljon myös tunteisiinsa, eikä päätöksiä voi siten ymmärtää vain tuijottamalla niiden järkiperäisiä perusteita. Tämä pätee myös yritysten siirtymässä biotalouteen. Aiempi tutkimus ei ole juurikaan tarkastellut miten järki ja tunteet toimivat yhdessä. Tämä projekti tutkii sitä, minkälaiset tunteet erityisesti edesauttavat tai hankaloittavat epävarmojen tilanteiden järkiperäistä käsittelyä ja ylläpitävät sitä sinnikkyyttä, jota uudelleenlaiseen liiketoimintaan siirtyminen yritysjohtajilta väistämättä vaatii.

Tutkimus lisää tietoaamme yritysjohtajien päätöksentekoon liittyvistä järki- ja tunneperäisistä tekijöistä sekä niiden yhteisvaikutuksista yritysten pohtiessa siirtymistä biotalouteen. Yleisemmällä tasolla tutkimus lisää ymmärrystämme siitä, miten yritysjohtajat arvioivat liiketoimintamahdollisuuksia, jotka materiaalien ja teknologioiden uutuuden vuoksi sisältävän erityisen paljon epävarmuutta.

Tutkimusprojekti toteutetaan kolmen yliopiston yhteistyössä. Projektia johtavat Aalto-yliopistolla Teemu Kautonen (yrittäjyys), Jyväskylän yliopistolla Katariina Salmela-Aro (psykologia) ja Vaasan yliopistolla Henri Hakala (johtaminen). Tutkimukseen osallistuu kansainvälisiä tutkijakumppaneita mm. Singaporen, Sveitsin ja Yhdysvaltojen johtavista yliopistoista.

Lisätietoja:

- Henri Hakala (henri.hakala@uva.fi)
- Teemu Kautonen (teemu.kautonen@aalto.fi)
- Katariina Salmela-Aro (katariina.j.salmela-aro@jyu.fi)